GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:

la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ — Manuscriptele nu se retrămitŭ.

Nr. 180. Lunĭ, Marţĭ 18 (30) Augustŭ. 1887.

Braşovŭ, 17 Augustŭ 1887.

Vorbeamŭ în numĕrulŭ trecutŭ despre pregătirile ce se facŭ de cătră Ungurĭ pentru întêmpinarea monarchului cu ocasiunea venirei sale în Ardealŭ la manevrele din ţinutulŭ Devei şi ḍiceamŭ că s'au luatŭ mĕsurĭ, ca Maiestatea Sa sĕ fiă încungiuratŭ numai de Ungurĭ, îmbrăcaţĭ în stilă, cu calpacŭ şi cu pintenĭ.

Numai aceştia se credŭ aḍĭ a fi demnĭ de a se apropia de capulŭ statului; ei au monopolisatŭ patriotismulŭ, lealitatea cătră dinastiă şi fidelitatea cătră tronŭ.

Curiósă schimbare la faţă, într'unŭ timpŭ aşa de scurtŭ. Dér trebue că a fostŭ scrisŭ în stele, ca Ungurii sĕ fiă aḍĭ singurii cetăţenĭ „lealĭ“ şi „patrioticĭ“, căcĭ étă ce cetimŭ în foia guvernamentală din Cluşiu într'unŭ momentŭ când pregătirile pentru primirea Maiestăţii Sale suntŭ tocmai în toiulŭ lorŭ:

Dumneḍau sĕ ţină mulţĭ anĭ în sĕnătate corporală şi sufletéscă pe Kossuth Lajos. Ḍiua numelui lui este o sĕrbătóre familiară pentru fiăcare Ungurŭ. Cu iubire ilŭ salutămŭ ţéra întrégă şi din inimă ii dorimŭ bine. Viéţa lui şi tóte tesaurele minţii şi ale inimei lui ni le-a dăruitŭ nouĕ. Santemŭ ferițĭ, décă ni-se dă ocasiune de a esprima adênca nóstră mulţămire. Incredinţămŭ graţiei provedinţei, ca timpurile cele marĭ, ce dau direcţiune presintelui şi viitorului nostru, sĕ ţină în viéţă spiritulŭ lui celŭ viu ca esemplu de imitatŭ pentru noi toţĭ şi nouĕ înşine ne dorimŭ adevĕrată bucuriă atuncĭ, când o rugămŭ ferbinte ca sĕ-i dea îndelungă viéţă. (»Kolozsvar« Nr. 198 dela 25 Augustŭ 1887).

Va sĕ ḍică aceiaşĭ Ungurĭ, carĭ îşĭ dau atâta silinţă de a feri pe domnitorulŭ nostru de orĭ-ce atingere cu „nepatrioticii“ şi „nelealii“ Românĭ, declară — prin tóte foile lorŭ, nu numai prin cea guvernamentală din Cluşiu, — că ei suntŭ cu trupŭ şi sufletŭ Kossuthiştĭ.

Cine este Kossuth, orĭ-cine o scie. Elŭ este viulŭ representantŭ alŭ ideei maghiarisării prin focŭ şi sabiă, este duşmanulŭ declaratŭ alŭ dinastiei habsburgice şi alŭ legăturii cu Austria.

Décă Ludovicŭ Kossuth a îmbĕtrânitŭ în streinătate şi astăḍĭ ca octogenarŭ se mulţămesce a purta acolo titlu de „guvernatorŭ“, causa este că nu vrea nicĭdecum sĕ se'mpace cu acelŭ monarchŭ, cu a cărui primire Ungurii facŭ aḍĭ atâta sgomotŭ de patriotismŭ şi de lealitate cătră dinastiă.

Spiritulŭ lui Kossuth şi-lŭ iau ei ca călĕuză când plécă înaintea Maiestăţii Sale sĕ-lŭ întêmpine. Fiind aşa, atuncĭ în adevĕrŭ că Românii n'au ce căuta în acestŭ conductŭ festivŭ, Românii, contra cărora Kossutŭ a purtatŭ rĕsboiu de esterminare la 1848.

Dér mai multŭ, în asemenĭ împrejurărĭ nu ne póte de locŭ mira, că spre mai marea ilustrare a patriotismului şi a lealităţii unguresci cu ocasiunea venirei Maiestăţii Sale între Românĭ, stăpânirea d-lui Tisza află de cuviinţă sĕ-şĭ pornéscă pandurii în contra fiilorŭ credincioşĭ ai poporului românŭ şi sĕ-i aresteze.

Cu adêncă consternare cetimŭ în tóte foile din ţéră şi streinătate (biuroulŭ telegraficŭ din Pesta n'a găsitŭ cu cale a ne telegrafia şi nouĕ aşa ceva) că *preotulŭ din Sisiescĭ, Dr. Vasilie Lucaciu*, care se bucură de véḍă şi stimă între conaţionalii sĕi, fostulŭ profesorŭ de limba română la gimnasiulŭ din Sătmarŭ, *a fostŭ pusŭ în arestŭ preventinŭ* învinuitŭ fiindŭ de agitaţiunĭ daco-române.

Noi scimŭ că acestŭ harnicŭ preotŭ nu face alta, decâtŭ îşĭ apĕră pe credincioşii sĕi în contra cruḍilorŭ nĕvălitorĭ carĭ îi rĕsboescŭ limba şi naţionalitatea, urmândŭ esemplului ce li l'au datŭ idolulŭ lorŭ Kossuth la 1848.

Suntemŭ curioşĭ sĕ vedemŭ ce va mai scóte la ivélă şi cercetarea contra d-lui Lucaciu, care séménă, ca ou cu ou, cu tóte cercetările anterióre de felulŭ acesta, din carĭ nimicŭ nu s'a alesŭ decâtŭ că adversarii noştri şĭ-au ajunsŭ scopulŭ lorŭ tendenţiosŭ şi duşmănosŭ de a ne înegri înaintea dinastiei.

Deocamdată facemŭ trista constatare, că atuncĭ când se pregătescŭ a întêmpina pe capulŭ statului, Ungurii dela putere sĕrbătorescŭ în modŭ demonstativŭ pe rĕsturnătorulŭ Kossuth, şi începŭ a înfunda în temniţe pe aceia, despre carĭ tótă lumea scie că nu facŭ nimicŭ altceva decâtŭ că apĕra poporulŭ în contra cutropitorilorŭ de séma lui Kossuth.

Cestiunea bulgară.

„Neue Freie Presse“ primesce dela corespondentulŭ sĕu din Sofia o depeşă ḍicêndŭ, că guvernulŭ bulgarŭ a primitŭ dela Pórtă o comunicare neiscălită, somândŭ pe principele Ferdinand sĕ părăséscă Bulgaria. Consiliulŭ de miniştri bulgarĭ s'a întrunitŭ, şi luândŭ cunoscinţă de nota turcéscă a hotăritŭ sĕ nu rĕspunḍă.

»Journal de St. Petersbourg«, înregistrândŭ scirea dată de „Berliner Tagblatt«, cum că puterile vorŭ rechema pe representanţii lorŭ din Sofia, ḍice că acéstă satisfacţiune platonică este cu totulŭ insuficientă. Trebue ca principele sĕ plece, ḍice organulŭ rusescŭ, nu póte sĕ stea în Bulgaria.

»Nordd. Allg. Zeitung« confirmă scirea, cum că Pórta a trimisŭ principelui de Coburg o telegramă, ḍicêndŭ că Turcia se unesce cu celelalte puterĭ spre a considera procedările principelui în Bulgaria ca ilegale. Pórta a comunicatŭ puterilorŭ demersurile sale în contra principelui de Coburg. Se crede în generalŭ că Pórta nu va lua alte mĕsurĭ mai energice din propria sa iniţiativă.

»Corespondenţa Politică« ḍice că principele de Coburg se sileşte sĕ formeze cabinetulŭ bulgarŭ din tóte partidele, fără deosebire, dér că încercările pe acéstă cale nu suntŭ încoronate de succesŭ. Zancoviştii refusă colaborarea lorŭ. Décă ei persistă în atitudinea lorŭ, cabinetulŭ va fi formatŭ din membri aparţinêndŭ partidului liberalŭ naţionalŭ, ai cărui şefĭ suntŭ d-nii Mutkuroff, Stambuloff şi Tonceff.

»Agenţia Reuter“ anunţă din Constantinopolŭ că o lungă întrevedere a avutŭ locŭ Marţia trecută între comitele de Montebello, ambasadorulŭ Franciei, şi între Marele vizirŭ Kiamil-paşa. Subiectulŭ acestei întrevederĭ a fostŭ propunerea Rusiei privitóre la trimiterea unui comisarŭ otomanŭ şi a unui generalŭ rusŭ la Sofia. Pórta a însărcinatŭ pe Sakir-paşa, ambasadorulŭ ei la St. Petersburg, sĕ céră cabinetului rusŭ programul ce ar urmări generalulŭ rusescŭ în Bulgaria. Pórta va comunica în urmă programulŭ acesta puterilorŭ.

»Corespondenţa politică“ anunţă că cercurile politice din Constantinopolŭ aşteptă trimiterea, în curêndŭ, a unei circulărĭ puterilorŭ, în care Pórta va espune din nou punctulŭ sĕu de vedere şi mĕsurile ce îşĭ propune a lua în cestiunea bulgară.

D. Vulcovicĭ, agentŭ diplomaticŭ alŭ Bulgariei la Constantinopolŭ, a remisŭ Porţii o depeşă a principelui Ferdinand prin care Alteţa Sa esprimă sentimentele sale de devotamentŭ cătră Sultanulŭ şi dorinţa d'a veni la Constantinopolŭ cu scopŭ de a-şĭ esprima omagiile Maiestăţii Sale. Marele vizirŭ a refusatŭ cererea cu multă cuviinţă.

Circulă cu insistenţă scirea că în curêndŭ se va întruni o conferinţă europénă pentru regularea cestiunei bulgare, spunŭ ḍiarele din Bucurescĭ. In acestŭ casŭ se afirmă că şi România va fi invitată spre a lua parte la desbaterile Conferinţei. E vorba ca conferinţa sĕ se întrunéscă în Bucurescĭ.

La 9 (21) Augustŭ curentŭ, ḍiua aniversărei principelui de Battenberg, emigraţii bulgarĭ din Petersburg s'au întrunitŭ la unŭ banchetŭ şi au espediatŭ principelui de Coburg telegrama următóre: Principi Ferdinando Coburgio-Memento novem Augusti. Emigrantes Bulgariae.

Se telegrafiază din Constantinopolŭ, că din causa situaţiunei politice ambasadorulŭ austro-ungarŭ de acolo br. Calice 'şĭ-a amânatŭ plecarea sa în concediu.

Incălcare de teritoriu în Bucovina.

O telegramă din Cernăuţĭ comunică cu data de 27 Augustŭ, că doi soldaţĭ ruşĭ, urmărindŭ nisce contrabandiştĭ, au trecutŭ pe teritoriulŭ austriacŭ în Bucovina şi au venitŭ până la Czernavka, care se află la unŭ milŭ depărtare de graniţă. Aci se născŭ cértă între soldaţii ruşĭ şi între ţĕranĭ. Soldaţii ruşĭ făcură usŭ de arme; unŭ ţĕranŭ şi unŭ soldatŭ fură rănițĭ. Gendarmeria arestă pe escedenţĭ şi îi predete judecătoriei de cercŭ din Sadagura.

SCIRILE ḌILEI.

Póte amăgitŭ de svonulŭ, ce aşa de multŭ se face în ḍiarele »patriotice“ cu liberalismulŭ unguresсŭ, l'au pusŭ pĕcatele pe unŭ neguţătorŭ sasŭ din Sighişóra, cu numele Misselbacher, sĕ-şĭ deschidă o prăvăliă în Cluşiu. Elŭ şi acolo vorbesce cu ai sĕi în limba sa maternă, calfele lui, carĭ încă suntŭ saşĭ, de asemenea vorbescŭ în limba lorŭ, ba chiar şi la birtulŭ, unde prânḍescŭ, îşĭ comandă mâncările în limba nemţéscă şi totŭ nemţesce vorbescŭ şi acolo între sine. Precum vedeţĭ, acestŭ „periculosŭ“ Sasŭ era câtŭ pe aci sĕ nemţéscă acestŭ trufaşŭ oraşŭ unguresсŭ, décă unŭ „patriotŭ“ nu s'ar fi pomenitŭ de timpuriu, denunţândŭ în colónele lui „Kolozsvár“ acestŭ faptŭ „anti-patrioticŭ“ publicului unguresсŭ şi pronunţândŭ, sĕ-lŭ facă pe Sasŭ sĕ simtă, că limba de conversaţiă în Cluşiu e limba ungurésсă. Fără îndoélă, că o propunere atâtŭ de „patriotică“ va fi bine primită în Cluşiu. — Apoi sĕ mai ḍică cineva, că Ungurii nu suntŭ „liberalĭ“! Cine se mai îndoesce despre acésta n'are, decâtŭ sĕ întrebe pe Misselbacher şi se va convinge de sigurŭ.

—x—

Din incidentulŭ ḍilei Sf. Ludovicŭ, Ungurii din Borsecŭ i-au trimisŭ lui Kossuth o telegramă pe adressa: „Guvernatorului Ludovic Kossuth în Turinŭ.« — Italienii vorŭ rĕmâné încremenițĭ când vorŭ auḍi că Turinulŭ are guvernatorŭ şi încă ungurŭ, fără ca ei sĕ scie ceva despre asta. Póte că vorŭ fi vrutŭ sĕ ḍică exguvernatorŭ.

—x—

In Mândra, lângă Şercaia, treisprețece economĭ au suferitŭ, din causa incendiului, o pagubă de peste 2500 fl.

—x—

In ḍilele acestea, câtŭ a ploatŭ, a ninsŭ pe vĕrfurile mai înalte ale munţilorŭ. Vĕrfulŭ Negoiului e acoperitŭ cu zăpadă próspĕtă. De altmintrelea de pe Negoiu nicĭ nu s'a topitŭ tótă zăpada cea veche, deşi în Iulie a fostŭ destulŭ de caldŭ.

—x—

In privinţa despărţirei de corpŭ à l'amiable a părechei regale sêrbescĭ află „Epoca“, că condiţiunile acestei despărţirĭ au făcutŭ obiectulŭ unei convenţiunĭ, semnată de ambele părţĭ, şi prin care, pe deoparte Regina Natalia se angajéză a nu reîntra în Serbia pe câtŭ timpŭ soţulŭ sĕu se va afla pe tronŭ, ér pe de alta Regele Milanŭ lasă pe prinţulŭ moştenitorŭ sub îngrijirea Reginei până la maioritatea constituţională a A. S. R. Regina se obligă încă a face ca prinţulŭ moştenitorŭ sĕ fie condusŭ lângă părintele sĕu, orĭ de câte orĭ acesta va voi sĕ lŭ védă, însĕ nu pe teritoriulŭ sêrbescŭ. Regele lasă în disposiţiunea Reginei totŭ venitulŭ ăestralŭ alŭ ei şi osebitŭ îi vă servi o pensiune pentru educaţiunea moştenitorului.

—x—

Agio vamalŭ pe luna Septemvre s'a stabilitŭ cu 25 procente.

—x—

Episcopulŭ reformatŭ Dominik Szasz se va duce în sĕptĕmâna acésta în România, pentru ca sĕ organiseze comunele bisericescĭ aflătóre acolo ale missiunei reformate într'unŭ decanatŭ cu comuna bisericéscă Bucurescĭ în frunte. Episcopulŭ, spune „Kolozsvár“, va călĕtori prin diferitele comune bisericescĭ, care îi pregătescŭ o primire sĕrbătoréscă, şi le va regula în persónă afacerile.

—x—

Diarele din Bucurescĭ ne comunică îmbucurătórea scire, că d-lŭ Michailŭ Kogălniceanu, care fusese la Parisŭ unde s'a supusŭ unei operaţiunĭ, s'a întorsŭ în Bucurescĭ deplinŭ sănĕtosŭ. D-sa plécă la Constanţa pentru a asista la ceremonia inauguraţiunei statuei lui Ovidiu.

—x—

In „Meseriaşulŭ română" e publicatŭ concursŭ — din partea comitetului „Associaţiunei pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ meseriaşĭ românĭ, din Braşovŭ", — pentru 2 premii de câte 75 fl. din fundaţiunea „Michailŭ şi Elisa Stroescu.« La aceste premii potŭ concura până la 1 Septemvre st. v. 1887 sodalii românĭ perfecţĭ séu şi măestrii românĭ din orĭ ce locŭ, carĭ voescŭ sĕ deschidă în Braşovŭ meseria de: faurŭ, rotarŭ, lăcătarŭ, tinichigiu şi de compactorŭ. Concurenţii au a-şĭ trimite petiţiile la Comitetulŭ numitei Associaţiunĭ, provĕdute fiindŭ cu atestatŭ de botezŭ şi de sodalŭ, şi cu concesiunea dela diregĕtoria de meserii, că au dreptulŭ a deschide în Braşovŭ atelierŭ pe numele lorŭ.

Dela Adunarea Associaţiunei Transilvane.

Ierĭ Associaţiunea transilvană pentru literatura română şi cultura poporului român a avutŭ la Sibiiu a 25-a adunare a sa. E o frumósă esistenţă acestŭ pătrarŭ de seculŭ, socotindŭ neajunsurile prin care a cătatŭ sĕ străbată dela înfiinţarea sa, căcĭ multe au fostŭ piedecile ce i s'au pusŭ în cale şi prin carĭ din fericire a trecutŭ triumfătóre. După depeşile şi informaţiunile ce primimŭ dela corespondenţii noştri, Associaţiunea a fostŭ impunĕtorŭ representată, în ciuda refusului d'a se acorda éstimpŭ membrilorŭ reducerea de preţurĭ pe liniile ferate ce de 24 de anĭ s'au acordatŭ mereu.

Puterea de viéţă a unui poporŭ se mĕsóră după puterea de viéţă a literaturei şi culturei sale. Salutămŭ dar cu nespusă bucuriă rîvna cu care fraţii noştri au alergatŭ la acéstă întrunire! Ea ne dovedesce că Românii par a înţelege mai bine pericolulŭ d'a trăi streinĭ de cele ce atingŭ cultura neamului şi simtŭ mai viu nevoiă d'a se întruni şi consfătui la olaltă, par a se încredinţa mai adâncŭ de adevĕrulŭ exprimatŭ de poetulŭ care a incarnatŭ geniulŭ poporului românŭ:

Unde-i unulŭ nu-i putere
La nevoi şi la durere
Unde-sŭ doi puterea cresce . . .

Felicitândŭ căldurosŭ Asociaţiunea, îi urămŭ sporŭ la lucru cu folosŭ şi viaţă îndelungată, fiindŭ vecĭnicŭ farulŭ conducĕtorŭ alŭ neamului românescŭ pe têrêmulŭ culturalŭ!

Sibiiu, 28 Augustŭ 1887.

Pentru a participa la adunarea generală a »Asociaţiunei Transilvane« a începutŭ încă de ierĭ diminéţă a sosi în Sibiu numĕrosŭ publicŭ inteligentŭ românŭ, de ambe sexele, bărbaţĭ şi femei, din tóte părţile locuite de Românĭ.

Aséră a fostŭ convenirea de cunoscinţă în pavilionulŭ Hermann, la care s'au întrunitŭ peste 200 persóne. Localulŭ era pré îndesuitŭ, mulţĭ óspeţĭ au fostŭ siliţĭ a ocupa locŭ în grădină. Petrecerea fù fórte animată şi a duratŭ până la 11 óre.

Adĭ diminéţă au mai sositŭ şi alţĭ numĕroşĭ óspeţĭ românĭ. Se aşteptă încă sosirea mai multorŭ insinuaţĭ.

După sĕvĕrşirea serviciului divinŭ prin Escelenţa Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ, s'a deschisŭ prima şedinţă în sala comitatului. De faţă erau mulţime de membri şi numĕrosŭ publicŭ românŭ.

Deséră se va da concertŭ în pavilionulŭ Hermann, mâne séră, Lunĭ, se va arangia balulu în sala dela „Impĕratulŭ Romanŭ". Timpulŭ frumosŭ şi însufleţirea este generală. Despre resultatulŭ materialŭ vĕ voiu raporta mai târdiu; celŭ moralŭ se póte constata de acum; e strălucitŭ. Pe largŭ va urma.

Din incidentulŭ adunărei, d-lŭ Dr. Lucaciu a fostŭ reţinutŭ de »patrioţii« ungurĭ, ba, după cum se aude, este arestatŭ.

Coresp.

Munţii apusenĭ, în 21 Augustŭ 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! In Nr. 173 al „Gazetei Transilvaniei", Iosifŭ Draia din Abrudsatŭ are tristulŭ curagiu de a denega publice ceea ce a făcutŭ. In urma acésta eu, care în nr. 154 am declaratŭ într'unŭ modŭ fórte cruţătorŭ, că dînsulŭ ‚a umblatŭ nu numai prin Abrudŭ în modŭ cinicŭ după alegĕtorĭ, ci şi în Corna după suflete", mĕ vĕdŭ moralmente constrînsŭ a dovedi afirmaţiunea mea.

Cumcă Iosifŭ Draia a umblatŭ în diua alegerei de deputatŭ din Abrudŭ prin Corna spre a câştiga, cu risiculŭ de a căpĕta bătaiă, voturĭ românescĭ pentru Benitzky, se dovedesce prin declaraţiunea estradată de cea mai competentă persónă adecă de preotulŭ George Gendelŭ din Corna, care o acludŭ aci în origine şi care sună: »eu subscrisulŭ constatŭ conformŭ adevĕrului cumcă Iosifŭ Draia jude comunalŭ din Abrudsatŭ, în diua alegerei de deputatŭ din Abrudŭ a umblatŭ prin comuna Corna spre a câştiga votanţĭ românĭ pentru Benitzky.« Aşa credŭ că acésta nu are lipsă de comentarŭ.

Cumcă Iosifŭ Draia, care după mărturisirea s'a în Abrudŭ nicĭ dreptŭ de votare nu are şi care prin urmare ar fi făcut mai bine, décă şedênd acasă nu s'ar fi amestecatŭ în treburĭ, carĭ nu-lŭ atingŭ, totuşĭ a fostŭ prin Abrudŭ şi a debutatŭ în contra unuia şi a corteşitŭ în favórea celuilaltŭ candidatŭ o recunósce şi dênsulŭ firesce într'unŭ gradŭ cu multŭ mai micŭ şi prin urmare şi în acésta privinţă nu este lipsă de dovadă.

Cumcă Iosifŭ Draia a umblatŭ ca unŭ pandurŭ după vice-comitele şi cumcă la porunca acestuia a chematŭ dênsulŭ pe neguţătorulŭ George Ivascu din boltă, au vĕdutŭ toţĭ Românii, carĭ au fostŭ în piaţă. După aceea a provocatŭ pe măestrulŭ Nicolae Cirlea la votare promiţêndu-i trei-decĭ florinĭ v. a., ce se póte dovedi cu Domnulŭ Nicolae Cirlea şi Alexandru Ivascu.

Aceste şi altele, bunăóră chiămarea prin telegrafŭ a ginerului sĕu românŭ spre a vota pentru Benitzky, m'au constrînsŭ, décă am voitŭ sĕ scriu adevĕrulŭ, a-lŭ aminti şi pe dênsulŭ şi aşa cugetŭ, că după faptele sale servile ar fi meritatŭ o amintire cu multŭ mai aspră.

Péta acestorŭ fapte ale sale nu o póte spăla Iosifŭ Draia prin calumniarea nedréptă a altorŭ persóne. Casulŭ cu adv. C. nu e altceva de câtŭ o simplă întortochiare de cuvinte sevĕrşită de fiulŭ lui Iosifŭ Draia, unŭ iuristŭ sfătosŭ, care verosimilŭ a scrisŭ articlulŭ şĭ care încă înainte de acésta cu trei anĭ, cu ocasiunea cercetărei efectuite contra tinerilorŭ românĭ dela universitatea din Clusiu, a doveditŭ, că e capabilŭ de fapte cu multŭ mai marĭ, decâtŭ de o simplă întortochiare de cuvinte.

Altcum „la totŭ casulŭ« şi la casŭ de lipsă« nicĭ nu are înţelesŭ.

Décă C. într adevĕrŭ ar fi voitŭ se indemne pe S. P. la votŭ, atuncĭ atâta minte ar fi avutŭ de a-lŭ chiăma doi séu trei paşĭ de laturĭ şi a se adresa către dênsulŭ cu de totului totŭ alte cuvinte.

Ar fi psyho'ogice inesplicabilŭ, că adv. C în acelŭ momentŭ sĕ îndemne pe cineva la votŭ, în care a apostrofatŭ pe Iosifŭ Draia pentru purtarea sa cinică, pentru care apostrofare apoi fiulŭ aceluia a aflatŭ de cuviinţă a face cértă de lana caprina.

Décă nicĭ tóte aceste nu ar fi destulŭ, în acelŭ casŭ acludŭ aci declaraţiunea*) dela cea mai competentă persóna în acéstă privinţă, adecă dela P. S., din care e pe deplinŭ evidentŭ, că nu adv. C. ci Iosifŭ Draia e acela, care a consultatŭ şi provocatŭ pe P. S., ca sĕ voteze pentru Benitzky.

E lucru constatatŭ, că protonotarulŭ Têrnoveanu, cu tóte că superiorulŭ sĕu a fostŭ de faţă, cu tóte că de votulŭ sĕu a fostŭ mare lipsă, totuşĭ nu a votatŭ.

O astfelŭ de faptă în sine e laudabilă şi din valórea ei cu secăturile afirmate de Draia cu atâtŭ mai puţinŭ se póte detrage ceva cu câtŭ e cunoscutŭ că puţinĭ séu dóră nicĭ unulŭ dintre oficialii românĭ nu a avutŭ acelŭ curagiu de a denega votarea, cu câtŭ casurĭ anteriόre dovedescŭ, că Draia în loculŭ lui de sigurŭ ar fi votatŭ la porunca superiorulu sĕu.

Participarea lui Têrnoveanu la banchetŭ, de cumva s'ar fi întêmplatŭ, nu ar involva în sine nimicŭ antinaţionalŭ căcĭ participarea séu neparticiparea s'a la acelŭ banchetŭ nu a mai pututŭ nicĭ ajuta nicĭ strica nicĭ causei naţionale şi nicĭ deputatului deja alesŭ fără concursulŭ sĕu..

Multă audaciă am cunoscutŭ la ómenĭ, dér atâta cutezanţă potŭ dice cinismŭ de a nega fapte, carĭ diua la amédĭ în vederea tuturora s'au întêmplatŭ şi apoi ca pupăza pe colacŭ a ataca şi încă într'unŭ modŭ copilărescŭ, ómenĭ, cărora ei greu vorŭ egala, nu am aşceptatŭ.

Mai multă iubire de adevĕrŭ, mai multă modestiă! Amicus Plato, sed magis amica veritas**).

Observatorulŭ.

Saracseŭ, 23 Augustŭ 1887.

Grindină ne mai pomenită. Erĭ după amédĭ între órele 2 şi 3 s'aŭ ridicatŭ norĭ negri despre apusŭ, în urma cărora au cădutŭ pradă grindinei înspăimântătóre mai multe hotare, începêndŭ dela Geoagiulŭ de josŭ până la Alba-Iulia, partea dréptă a Mureşului şi cu deosebire teritoriulŭ comunelorŭ Saracseŭ şi Armariu a fostŭ totalŭ nimicitŭ de grindină, aşa încâtŭ bietulŭ poporŭ îşĭ blastĕmă sórtea, căcĭ după atâta ostenélă în 15 minute a rĕmasŭ la sapă de lemnŭ, nu lĭ-a rĕmasŭ nicĭ câtŭ sĕ'şĭ pótă hrăni gura în o di. Grindina a cădutŭ ca nicĭodată, aşa afirmă bĕtrânii, plóiă nu a fostŭ de locŭ ci numai ghiaţă ca ouĕle de găscă şi şi mai mare, aşa încâtŭ animalele mai micĭ au fostŭ omorîte de torentulŭ grindinei; s'au găsitŭ mulţime de pasĕrĭ mórte, epurĭ prin pădure, asemenea oi, capre, purcei şi pasĕrĭ de casă; recolta a fostŭ sdrobită de nicĭ urmă nu i-a mai rĕmasŭ, aşa că nimenea nu ar crede sĕ fi fostŭ pe acelea locurĭ ceva sĕmĕnătură. E de compătimitŭ bietulŭ poporŭ, care

---

*) Atâtŭ acésta, câtŭ şi declaraţiunea mai sus menţionată ni s'a alăturatŭ în originalŭ. Red.

**) Dândŭ locŭ acestei apĕrărĭ la espresa rugare a corespondentului din cestiune, declarămŭ totodată discuţiunea închisă şi esprimămŭ dorinţa ca cu-o di mai înainte sĕ se curme cérta dintre Românii fruntaşĭ muntenĭ, făcêndŭ locŭ unei solidare şi sincere conlucrărĭ pentru binele comunŭ naţionalŭ Red.

FOILETONU.

(88)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XIII.

Fantele.

Ómenii din poporŭ admiră totdéuna o desfăşurare mare de forţă fisică; de aceea toţĭ ilŭ aplaudară. Ba unii chiar mai îndrăsneţĭ strigară:

— Bravo! grafierule!

Insĕ din pricina asvîrliturii, grafierului îi picà rochia de lână négră şi adunarea vĕdu înaintea sa unŭ gentilomŭ tînĕrŭ cu înfăţişare mândră şi îmbrăcatŭ cu o haină scurtă de catifea négră. Elŭ mai ţinea în mână o bonetă roşiă pe care o şi puse pe capŭ.

Numai decâtŭ se făcù o mişcare mare.

— Fantele! Fantele! strigară ómenii podestatului uluiţĭ.

— Da! sunt Fantele! — dise gentilomulŭ arĕtândŭ galbenulŭ de aurŭ care îi împodobea boneta-i roşiă. — Eu sunt Messer grande! Sunt singurŭ aci şi voi sunteţĭ mai mulţĭ de cincĭ sute, însĕ eu representŭ legea şi voi sunteţĭ uneltele unui mişelŭ pe care am sĕ-lŭ sdrobescŭ în faţa vóstră.

Podestatulŭ, vĕdêndŭ autoritatea cu care vorbea Fantele, se înfuriă aşa de tare, încâtŭ deocamdată nicĭ nu putŭ vorbi. In cele din urmă scoborî câteva trepte ale peronului şi arĕtândŭ cu degetulŭ pe Fantele care sta cu braţele încrucişate pe peptŭ, singurŭ în mijloculŭ incintei, dise ofiţerilorŭ carĭ ilŭ înconjurau:

— Vĕ poruncescŭ sĕ arestaţĭ pe omulŭ acesta!

Insĕ ofiţerii, în locŭ sĕ asculte porunca podestatului, salutară şi nu se clătinară din locŭ. Atuncĭ podestatulŭ strigă soldaţilorŭ:

— Nu m'aţĭ audiŭ nicĭ voi? Am poruncitŭ sĕ arestaţĭ pe omulŭ acesta care pretinde că este Fantele.

In soldăţime s'audi unŭ sgomotŭ care semĕna cu urletulŭ unei mărĭ înfuriate şi singurulŭ resultatŭ ce putù elŭ sĕ dobândéscă fuse că toţĭ se retraseră până în fundulŭ curţii

Astfelŭ de mare grózâ le inspira puterea misteriósă pe care o represinta Fantele; toţĭ soldaţii aceştia carĭ, în alte inprejurărĭ, şĭ-arŭ fi datŭ viéţa pentru ca sĕ scape pe Martinengo la unŭ semnŭ datŭ, acum refusau sĕ pună mâna pe unŭ omŭ singurŭ şi nearmatŭ, dér care avea pentru dênsulŭ legea.

— Cine este dintre voi ofiţerulŭ cu gradulŭ cellŭ mai înaltŭ? întrebă Fantele.

— Eu! rĕspunse o voce.

— In numele Inchisiţiei îţĭ ordonŭ sĕ arestezĭ pe podestatŭ!

Ofiţerulŭ înplini porunca, cu tótă lupta podestatului care striga:

— Protestezŭ! Procurorulŭ venise numai cu unŭ mandatŭ de înfăţişare înaintea Senatului!

— N'ai voitŭ sĕ asculţĭ de mandatulŭ acesta, de aceea, tribunalulŭ celorŭ Trei, prevĕdêndŭ refusulŭ, á decretatŭ arestarea d-tale.

— Şi cine va presida tribunalulŭ care trebue sĕ mĕ judece? întrebă Martinengo.

— Dogele în persónă!

— Bine! Celŭ puţinŭ am mijloculŭ sĕ-mĭ rĕsbunŭ pe dênsulŭ! dise Martinengo.

XIV.

Intre doi norĭ.

Amŭ spusŭ, într'unulŭ din capitulele trecute, cu câtă bunătate primise dogele Francesco Foscari pe mititica Fiametta.

La începutŭ o ascultă cu o mare bunăvoinţă şi fără sĕ s'abată dela acea linişte plină de demnitate pe care se obicinuise s'o aibă. Insĕ cu câtŭ mergea Fiametta mai departe în povestirea ei, cu atâtŭ bĕtrânulŭ doge îşĭ pierdea încetŭ-încetŭ liniştea. Obrajii i se roşau, fruntea i se increţea . . ér cândŭ fata sfirşi d'a mai înşira necredutele atentate sĕvĕrşite de podestatulŭ Padovei de la începutulŭ logodnei fiicei Adriaticei, Francesco Foscari isbucni.

Reţinerea firéscă a capului Statului făcù locŭ numai decâtŭ temperamentului bĕtrânului soldatŭ care sĕ deşteptă într'însulŭ.

Işĭ luase cu amêndouĕ mânile boneta-ĭ de doge şi o asvêrlise cu furiă pe o mobilă. Umbla încóci şi încolo prin cameră vorbindŭ şi dândŭ din mânĭ. Oprindu-se deodată în faţa Fiamettei îi dise:

— Fată, poţĭ tu sĕ-mĭ probedĭ totŭ ce mĭ-ai spusŭ până acum?

— Da, Alteţă, potŭ sĕ probezŭ! rĕspunse Fiametta cu asigurare.

— Cuvêntulŭ tĕu nu-mĭ ajunge. Pricepe-mĕ bine: îmĭ trebue probe.

şi-a avutŭ tótă speranţa în productulŭ pentru care a asudatŭ véra intrégă, numai D-deŭ scie cu câte greutăţĭ.

Secerişulŭ pe aicĭ tocmai în diua care a cădutŭ şi grindina s'a începutŭ, pentru că pe aicĭ nu cresce altŭ soiŭ de grâu decâtŭ de primăvéră şi fiindŭ hotarulŭ totŭ pe délurĭ nu s'a putută cóce mai curêndŭ, éră partea hotarului aprópe de Murĕşŭ a fostŭ în luna lui Maiu inundată de apă, aşa încâtŭ a rĕmasŭ păşune vitelorŭ. Mai era speranţă la puţinele grâne şi cucurude sĕmĕnate pe cóste, cum le numescŭ pe aicĭ.

Astădĭ nu se aude altceva între poporŭ decâtŭ că suntŭ decişĭ a pleca în lumea largă spre a'şĭ putea câştiga traiulŭ vieţii.

Inainte de căderea grindinei, preotulŭ gr. orientalŭ din Bulbucŭ, comună vecină cu Acmariu, în Dumineca din 21 l. c. a scosŭ satulŭ întregŭ la clacă, asemenea şi alţĭ fruntaşĭ ai comunei l'au urmatŭ. Judece lumea, décă faptŭ creştinescŭ este acesta.

(La întrebarea acésta vomŭ reveni. Red.)

T. Albani, adj. not.

Inmulţirea Jidovilorŭ în Bucovina.

„Revista politică" dela 15 Augustŭ scrie:

Cine n'a cercetatŭ de vr'o 5—6 anĭ încóce munţii românescĭ din Bucovina şi-i va cerceta acuma, are sĕ se înspăimânte de unde a rĕsăritŭ deodată atâta amarŭ de jidovime şi cum de s'a incuibatŭ ea aşa de tare în aceş'ĭ munţĭ, în carĭ până nu de multŭ era numai unde şi unde câte-o crâşmă jidovéscă. Incepêndŭ dela Gura-Homoru lui şi până în vêrfulŭ Măgurei, nu este nicĭ unŭ singurŭ oraşŭ, satŭ şi cătunŭ, în care sĕ nu se afle acuma câte mai multe familii jidovescĭ aşedate pentru totdéuna. Cu deosebire însĕ în Vamă şi Cândrenĭ s'au încuibatŭ atâtŭ de mulţĭ Jidovĭ, că vetrile acestorŭ două sate suntŭ mai cu desĕvêrşire măturate de Românĭ şi bucşite de case jidovescĭ. Şi óre din ce trăiescŭ aceştĭ ómenĭ veniţĭ ca vai de ei de prin tóte părţile împĕrăţiei, şi mai alesŭ din Galiţia? Partea cea mai mare dintre dênşii trăiescŭ de pe spatele şi din sudórea poporului românescŭ, care a fostŭ atâtŭ de neprecautŭ a'i primi fără cea mai mică băgare de séma în sinulŭ sĕu şi a se lăsa a fi înşelatŭ şi esploatatŭ în tóte chipurile, mai alesŭ însĕ prin camete şi beuturĭ spirtuóse. Unde te vei întórce, nu vedĭ alta decâtŭ crâşmă lângă crâşmă, şi nimĕrui nu-i plesnesce prin minte a pune odată capĕtŭ înfiinţării atâtorŭ crâşme, carĭ suntŭ ruina şi nimicirea poporului nostru. Diregĕtoriile politice suntŭ unicele în stare carĭ ar puté sĕ pue stavilă creării atâtorŭ amarŭ de crâşme, căcĭ în a lorŭ mână e puterea. Dér cine-şĭ mai bate capulŭ cu astfelŭ de lucrurĭ?

— Românii sĕ'şĭ bătă, altfelŭ îi cutropescŭ şi Jidovii şi Rutenii.

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia

Oraşulŭ Quedlinburgŭ şi cultura de florĭ.

(Urmare.)

Pe deplinŭ satisfăcuţĭ de cele arătate de venerabilulŭ profesorŭ Heilriegel, în murgulŭ serei, părăsirămŭ Bernburgulŭ, plecândŭ cu trenulŭ spre Quedlinburgŭ, unde aveamŭ cuartierele deja tocmite.

Quedlinburg-ulŭ érăşĭ e unŭ oraşŭ vechiŭ, care în veculŭ de mijlocŭ a fostŭ de mai multe orĭ residenţa împĕraţilorŭ germanĭ, şi stariţa séu mai bine disŭ egumenésa mănăstirei de călugăriţe de acolo, a fostŭ de mai multe-orĭ fiică, orĭ nepótă de împĕratŭ şi făcea parte din staturile (ordinile) imediate ale imperiului germanŭ, avêndŭ o putere şi jurisdicţiune fórte mare. Şi adĭ se vĕdŭ zidurile de apĕrare şi cele 7 turnurĭ din jurulŭ oraşului, ce au fostŭ edificate de unŭ senior — conte — germanŭ, care pentru óre-care delictŭ, orĭ crimă, a fostŭ închisŭ de egumenésă pe mai mulţĭ anĭ şi în urmă eliberatŭ numai cu condiţiunea, ca sĕ încingă din propriele-i mijlóce oraşulŭ cu zidurĭ şi bastióne de apĕrare.

Şi lucru curiosŭ! După trecerea oraşului şi a egumenesei la protestantismŭ, cu tóte combaterile şi desaprobarea monarchismului şi a mănăstirilorŭ de către Luther, mănăstirea acésta de călugăriţe nu fù desfiinţată, ci rĕmase ca mănăstire protestantă — luterană, — până la anulŭ 1820, cândŭ o desfiinţă regele Prusiei, în a cărui potestate devenise întrégă provincia Sacsonia în urma resbóielorŭ Napoleonice. Cea din urmă egumenésă protestantă (la 1820) a fostŭ o principesă de Gottorp, o mătuşă a actualei case imperiale rusescĭ. Şi acésta încă e o dovédă, că protestantismulŭ şi lăţirea luì nu a fostŭ o luptă de principii, ci mai multŭ o luptă pentru întinderea egemoniei şi a averei, şi chiar autorii lui principalĭ, unde nu puteau rĕuşi în altŭ chipŭ, nu se sfiiau a-şĭ da consimţĕmêntulŭ şi aprobarea lorŭ la lucrurile cele mai perverse.

Quedlinburgulŭ şi jurulŭ sĕu nu mai cultivă atâta sfeclă de zăcharŭ, ci favorisate de o situaţiă potrivită, închisă de tóte părţile de coline şi delurĭ, carĭ oprescŭ şi calmézá vênturile cele recĭ şi orcanele, de unŭ pămêntŭ humosŭ şi ceva nisiposŭ, şi-a făcutŭ unŭ mare renume în tótă lumea prin cultura de sĕminţe de florĭ, pe carĭ le cultivă pe unŭ arealŭ de 30,000 Morgen-e parte în grădinĭ, parte pe câmpulŭ liberŭ. Noi aveamŭ sĕ visitămŭ o astfelŭ de cultură de grădină, pe aceea a fraţilorŭ Dippe.

Fraţii Dippe au începutŭ la anulŭ 1845 cu 50 morgen-e şi adĭ cultivă pe fiă-care anŭ peste 8000 Morgen-e, peste 2000 hectare, dintre carĭ 3000 Morgen-e suntŭ proprietatea lorŭ privată, ér celelalte luate în arêndă. Şi aci dér avemŭ d'a face cu o moşiă fórte mare şi totŭ aşa de grandiósă ca şi cea din Kl. Wanzleben, cu deosebirea numai, că pe acéstă moşiă nu se cultivă altceva, decâtŭ florĭ de grădină şi érăşĭ florĭ, şi anume tóte numai pentru sĕmênţă; 16 cai de şea osteneau în fiăcare di, alergândŭ dela o parţelă la alta ca sĕ inspecteze pe lucrătorĭ.

(Va urma.)

Avisŭ. Domnilorŭ acţionarĭ ai institutului de creditŭ şi economii „Arieşana", din Turda, li-se aduce la cunoscinţă, că terminulŭ de solvire alŭ vĕrsămêntului alŭ III lea (fl. 10 — de acţiune) a espiratŭ în 24 Augustŭ st. n. a. c.; decĭ prin acésta suntŭ rugaţĭ a solvi câtŭ mai în grabă acestŭ vĕrsămêntŭ.

Turda, 25 Augustŭ st. n. 1887.

Direcţiunea institutului de creditŭ şi economii „Arieşana."

D. St. Şuluţiŭ, dir. esecut.

Silvestru Moldovanŭ, secretarŭ.

Mulţămită publică şi dare de sémă,

asupra ofertelorŭ primite de comitetulŭ pentru adunarea de ajutóre în favorulŭ incendiaţilorŭ din comuna Galaţĭ.

(Urmare.)

8. Din Branulŭ superiorŭ, prin d-lŭ Ioanŭ Raţiu, notarŭ, s'au colectatŭ până acum 4 fl.

9. Din Făgăraşŭ au mai incursŭ 6 fl. dela d-nii: Ioanŭ Dejenariu, comptabilŭ 2 fl., Bârsanŭ, căpitanŭ în pensiune 2 fl., Nicolae Cozgarea, căpitanŭ în pensiune 2 fl. v. a.

Sumele până aci dise, carĭ facŭ la olaltă 400 fl. 80 cr., s'au împărţitŭ prin comitetulŭ de ajutorare celorŭ daunaţĭ încă în 10 Maiu 1887.

10. Din Orăştiă, prin d-lŭ Ioanŭ Lăzăroiu s'au trimisŭ 21 fl. 58 cr. v. a. dela d-nii: Iustinŭ Moldovanŭ, protopopŭ 1 fl., Aurelia Vladŭ 50 cr., Ana Popŭ 50 cr., Maria Corvinŭ 50 cr., Aliquis 50 cr., Andrek 20 cr. Leontina Dobo 40 cr, N. N. parochŭ 50 cr., Maria Mihai 30 cr., George Baciu, neguţătorŭ 50 cr., Schnell 40 cr., Dr. Binik, medicŭ 1 fl., A. Nein 60 cr., Dr. Ioanŭ Mihu, advocatŭ, 1 fl., Elisabeta Cristea 50 cr., Frantz Vidmann 40 cr., Brotschi 30 cr. Nicolau Dragomirŭ 1 fl., Maier, hotelierŭ, 40 cr., George Munteanŭ 50 cr., Ioanŭ Michaescu 40 cr., Demetriu Şuşara 50 cr. Dr. A. Tincu 1 fl., Ioanŭ Marianŭ 30 cr., E. Popŭ 50 cr. Dumitru Iosifŭ, notarŭ (Beriu) 50 cr., Georgiu Avramŭ 50 cr., Unŭ preotŭ 20 cr, Iositŭ Dragoţielŭ, preotŭ (Gelmariu) 30 cr., Ioanŭ Popoviciu, parochŭ (Vaidein) 20 cr., Ioanŭ Fleşierŭ, învĕţ. (Romosŭ) 20 cr., Mulea N. 20 cr., Todorŭ Anastasiu 50 cr., I. Boca 20 cr., Toma Haneşiu, oficialŭ 30 cr., Stanŭ Ioanŭ 10 cr., George Puieanu 20 cr., Boieriu Maria 20 cr., Stoianŭ Demeter 30 cr., Popŭ 18 cr., Mihaiu Grofŭ 40 cr., G. Vintanŭ 50 cr., N. Rozolŭ ilă cr. Demeter Rodu 20 cr., Iakob Georg 20 cr.. Samo-50 Popoviciu 20 cr, Toma Iancoviciu 20 cr., Nicolae Trifu 20 cr.şi Roza Lazaroiu 1 fl. (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

CONSTANTINOPOLŬ, 29 Augustŭ. — Pórta a adresatŭ puterilorŭ o circulară, prin care le comunică *rĕspunsulŭ Rusiei, privitorŭ la resolvarea cestiunei bulgare. După acestŭ rĕspunsŭ unŭ generalŭ va veni ca guvernatorŭ alŭ Rumeliei cu împuternicirea de principe alŭ Bulgariei, va forma unŭ nou ministerŭ şi va păşi la alegerea unei nouĕ Sobranie. Acésta ar alege pe principele. Deputaţii Rumelioţĭ însĕ sĕ nu fiă admişĭ la alegere.* Pórta a declaratŭ, că ea şi de aci înainte se va abţine dela orĭce pasŭ de iniţiativă, şi numai va comunica propunerile ce i-ar veni dintr'o parte orĭ alta.

SOFIA, 29 Augustŭ. — Stambulov e gata a forma noulŭ cabinetŭ,

CONSTANTINOPOLŬ, 29 Augustŭ. — Audienţa ambasadorului Italiei a duratŭ două ore, s'a discutatŭ cestiunea bulgară.

Telegramă part. a »Gaz Trans.«

SIBIIU, 28 Augustŭ. — Erĭ a fostŭ cină comună şi s'au încheiatŭ cunoscinţe între membii şi óspeţii veniţĭ la adunarea Associaţiunei transilvane, care e bine cercetată. Adĭ după serviţiulŭ divinŭ, oficiatŭ de către I. P. S. Metropolitulŭ, vice-preşedintele d-lŭ Bologa deschise adunarea salutândŭ cordialŭ pe numeroşii membrii întruniţĭ. Se constată totalulŭ membrilorŭ 767, votanţĭ 447, se cetesce raportulŭ comitetului, se esmitŭ comisiunile îndatinate. In urma fumosului discursŭ a d-lui Bariţiu despre necesitatea înfiinţărei şi acum a susţinerei şcólei civile de fete, închidêndu-se şedinţa, publiculŭ întregŭ visită cu deamĕruntulŭ edificiulŭ acestei şcóle şi rĕmase deplinŭ mulţămitŭ. Astă séră concertŭ. Mâne a doua şedinţă, banchetŭ şi balŭ. Averea propriă a „Associaţiunei" se urcă la 111,000 fl., cea administrată de ea la 125,000 fl.

SIBIIU, 29 Augustŭ. — Concertulŭ de erĭ séra a reuşitŭ splendidŭ. Publicŭ a fostŭ de faţă peste 350 persóne. S'au distinsŭ la concertŭ: d-şóra Elena Florianŭ, d-na Brote, d-şóra Adela Heldenberg, d-lŭ Heldenberg, d-lŭ Isaia Popa, Corulŭ reuniunei sibiiane de cântărĭ şi capela orăşenéscă.

Şedinţa a doua a fostŭ bine cercetată. S'au cetitŭ telegrame dela inteligenţa din Viena, Şomcuta, Reghinŭ, Şimlĕu, Deşiu, Cluşiu şi Abrudŭ. Comisiunile esmise raportară. Se făcù amintirea membrilorŭ rĕposaţĭ. Despărţĕmintele mai tardive se provócă la mai multă activitate. Comitetulŭ se însărcinézá sĕ cerceteze starea fundaţiunei scolare a comitatului Dobêca. Se votézá mulţămită protocolară comitetului, în deosebĭ baronului Ursu, vicepreşedintelui Bologa şi cassarului Brote pentru multele ostenelĭ ce şĭ-au datŭ cu ridicarea, adaptarea şi organisarea scólei civile de fete. Se alegŭ: secretarŭ alŭ doilea Dr. Crişianŭ, controlorŭ Nicanorŭ Frateşŭ. Adunarea generala viitóre se va tiné la Abrudŭ.

BAIA DE SUSŬ, 29 Augustŭ. — Suntem în mare consternaţiune şi ferbere în întregŭ comitatulŭ. **Dr. Vasiliu Lucaciu e deţinutŭ** de tribunalulŭ din Sătmarŭ în arestŭ. Procurorulŭ tribunalului, pe basa însinuărei a trei inşĭ şi ortacilorŭ lorŭ, a ţinutŭ investigare înainte de ce ar fi fostŭ însărcinatŭ de cineva. Acusatulŭ Lucaciu se afla pe cale către Sibiiu ca sĕ participe la adunarea Associaţiunei. Nu s'a permisŭ nimĕrui sĕ vorbéscă cu dênsulŭ, nicĭ soţiei sale, nicĭ tatălui sĕu carĭ îlŭ însoţéu; nu póte vorbi cu elŭ nicĭ advocatulŭ.

Ca motivŭ alŭ deţinerei i se atribue agitaţiune politică şi mai alesŭ referatulŭ sĕu ca delegatŭ la conferinţa sibiană, ce l'a ţinutŭ aci cu ocasiunea conferinţei cercului nostru: învinuirĭ false dela ómenĭ falşĭ. S'au făcutŭ paşĭ pentru a-lŭ libera, dér înzadarŭ. Sufere elŭ şi suferimŭ toţĭ din confiniile românismului. Bucuriă în céta vrăşmaşilorŭ.

Dér dreptulŭ şi dreptatea nóstră, pentru care se luptă deţinutulŭ şi noi cu toţii, au sĕ învingă. N'avemŭ nicĭ o vină decâtŭ aceea că *voimŭ sĕ trăimŭ ca Românĭ cu drepturĭ.*

(Restulŭ depeşei e nedescifrabilŭ din causa telegrafiştilorŭ prin mâna cărora a trecutŭ şi carĭ parŭ a nu cunósce caracterele telegrafice. Atâta se póte înţelege că e vorba de *anii blăstĕmului.* — Red.)

— Am, Alteţă Serenisimă! am adusŭ cu mine în Veneţia pe patricianulŭ Felice Badoer şi pe gondolierulŭ Ricardo, carĭ amêndoi erau sĕ cadă victimele podestatului Padovei. Amêndoi aştéptă buna plăcere a Alteţei Vóstre.

— Mĕ ducŭ la dênşii! dise Francesco Foscari punêndu-şĭ ér boneta pe capŭ.

Fiametta, bucurósă, plecase înaintea dogelui până la uşa apartamentului pe care o şi deschisese. Insĕ bĕtrânulŭ se oprise de-odată, ca şi cum i se pecetluiseră piciórele. Da din capŭ şi în faţă îi puteai citi o descuragiare nespusă.

— Dér ce ai, Alteţă Serenisimă? îlŭ întrebă Fiametta. —

— Uitasemŭ că sunt doge alŭ Veneţiei şi că portŭ legată de piciorulŭ meu ghiuléua suveranităţii mele! dise Foscari cu amărăciune.

— Ce vréi sĕ dicĭ Alteţă?

— Eu sunt prisonierŭ în palatulŭ acesta, draga mea copilă, şi nu potŭ sĕ esŭ dintr'ênsulŭ fără voia Senatului!

— Nu eştĭ prinţŭ alŭ Veneţiei? dise Fiametta.

— Ba da, décă prin vorba prinţŭ vréi sĕ înţelegĭ că sunt restatulŭ Republicei şi că n'am voiă sĕ esŭ nicĭ o clipă din ocna mea, decâtŭ numai décă'mĭ dă voiă Senatulŭ! rĕspunse bĕtrânulŭ.

— O stăpêne! dise Fiametta care se simţea pré tulburată de astă confidenţă ciudată a dogelui.

— Nu face însĕ nimic! întórce-te la Felice Badoer şi asigură-lŭ de bunăvoinţa nóstră! dise Foscari reluându-şĭ tótă demnitatea. (Va urma).

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 75
Rentă de hârtiă 5%	87.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 –
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 75
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 60
Renta de hârtiă austriacă	81 60
Renta de arg. austr.	82.80
Renta de aurŭ austr.	112 95
Losurile din 1860	136.—
Acţiunile băncel austro-ungare	886 75
Act. băncel de creditŭ ung.	286.25
Act. băncel de creditŭ austr.	282.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 94
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 55
Londra 10 Livres sterlinge	125 85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 12 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95—	95 1/2
» convert. (6%)	88 3/4	89 1/4
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	104 3/4	105 1/2
» „ „ (5%)	89 1/2	90 1/4
» » urban (7%)	103 1/4	103 3/4
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	87 1/2
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14. 1/4	15. 3/4
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 29 Augustŭ st. n. 1887.

	Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump. 8.64	Vênd.	8 67
Argint românesc	» 8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	» 9.96	»	10 00
Lire turcescĭ	» 11.23	»	11.27
Imperialĭ	» 10.22	»	10.26
Galbenĭ	» 5.90	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	» 101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„ 98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	» 108.—	»	110.—
Discontulŭ	» 7—10% pe anŭ.		

Nr. 14—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ la scóla confesională gr. cat. din Monorŭ, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, prin acésta se escrie concursŭ până în 10 Septemvre 1887 st. n.

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ 300 fl. v. a salarŭ anualŭ de solvitŭ în rate lunare anticipativŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ, şi o grădină de legume în mărime de 200□°. Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a documenta: purtare morală. că au ascultatŭ cursulŭ preparandialŭ, că au cualificaţiune de învĕţătorŭ, după cum pretinde legea scolastică, atâtŭ din limba română, care e limba de propunere, câtŭ şi din cea maghiară.

Cei ce vorŭ documenta că au ascultatŭ cursulŭ pedagogicŭ la o preparandiă regiă de statŭ, vorŭ fi preferiţĭ.

In casŭ când nu ar concurge individĭ cualificaţĭ după cerinţele legei şi s'ar suplini postulŭ provisoriu, pentru unŭ atare concurentŭ se statoresce salariulŭ anualŭ numai de 200 fl. v. a.

Suplicele suntŭ a se înainta la subscrisulŭ *presidiu alŭ senatului scolasticŭ localŭ* până la terminulŭ mai susŭ fixatŭ.

Din şedinţa senatului scolasticŭ conf. gr. cat.

Monorŭ, în 19 Augustŭ 1887.

Preşedintele ad hoc: Notarulŭ ad hoc: 1—3

Dumitru Moldovanŭ. **Mihailŭ Puntea.**

Nr. 441—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de alŭ doilea învĕţătorŭ la scóla gr. cat. din Ilva-mică, inspectoratulŭ scol. gr. cat. alŭ *Năsĕudului*, sĕ escrie cu terminulŭ de *20 Septemvre* a. c. st n. concursŭ.

Salarulŭ anualŭ împreunatŭ cu acestŭ postŭ este de 180 fl. v. a. de primitŭ în rate lunare anticipative.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a-şĭ înainta cererile lorŭ instruite cu documentele prescrise în legea scol. despre cualificaţiunea lorŭ până la terminulŭ indicatŭ *la senatulŭ şcol. gr. cat. din Ilva-mică.*

Inspectoratulŭ şcol. gr. cat.

Nĕsĕudŭ, la 24 Augustŭ 1887.

Inspectoratulŭ scolasticŭ:

Gregoriu Moisilŭ,
vic. episc. foraneu.

1—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea diarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. ADMINISTR. „GAZ. TRANS."

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.